

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucího/opponenta práce

Autorka práce: Bc. Anna Jeřábková

Název práce: Vývoj veřejných politik ve vztahu k matkám samoživitelkám v letech 1989 – 2015 v České republice

Autor posudku: Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová

1) Věcného přínosu práce a její přidané hodnoty;

Autorka se ve své práci věnuje vývoji veřejných politik ve vztahu k samoživitelkám v České republice. Práce se konkrétně zaměřuje na vývoj legislativy zaměřené na samoživitelky, dle autorky se jedná o důležitý nástroj veřejné politiky. Autorka se zabývá tím, jak se dotčená legislativa měnila v čase, a to konkrétně v letech 1989-2015, jak se samoživitelé legislativa dotýká, jaké benefity jim přináší apod.

Jádrem empirické části je analýza legislativních dokumentů, které se nějakým způsobem dotýkají matek samoživitelek a jejich rodin. Kromě analýzy samotných legislativních dokumentů se jedná i o analýzu stenografických zápisů schůzí Parlamentu k jednotlivým zákonům. Autorka detailně rozebírá a specifikuje zaměření, délku trvání, případně, i zda byla legislativa nahrazena novou úpravou.

Ačkoliv studií z oblasti samoživitelských rodin nalezneme desítky, **práce Anny Jeřábkové je velmi zajímavá zejména důkladnou analýzou legislativy dotýkající se samoživitelů. Autorka připravila i několik grafů pro názorné zobrazení vývoje legislativních nástrojů a jejich četnosti. Zejména přehled vzniklé legislativy s popisem zaměření a doložením, které zákony byly zrušeny bez náhrady, nebo jakým novým zněním byly nahrazeny, je velmi zajímavým počinem, který ukazuje posuny v oblasti sociální politiky.** Danou analýzu pak velmi zajímavě napojuje na teoretický rámec, v rámci kterého aplikuje teorii sociální konstrukce cílových skupin, teorii depolitizace a teorii path dependence k vysvětlení změn v oblasti legislativy a řešení situace samoživitel prostřednictvím veřejné politiky.

2) Stanovení výzkumných otázek a jejich zodpovězení;

Anna Jeřábková si jako hlavní cíl stanovila popis a porozumění vývoji legislativních veřejně politických opatření ve vztahu k samoživitelkám v letech 1990 – 2015 v České republice.

Jednotlivé výzkumné otázky jsou stanoveny v návaznosti na daný cíl, jsou definovány jasně. K zodpovězení otázek autorka analyzovala 34 zákonů a vyhlášek a využila tři sociální veřejněpolitické teorie. Zodpovězení otázek je popsáno souhrnně v závěru práce. **Zde bych pouze doporučila lépe strukturovat závěrečné shrnutí.**

3) *Strukturace práce;*

Struktura práce odpovídá požadavkům na závěrečné práce a je logicky členěna do devíti kapitol: úvodní kapitoly s vymezením kontextu, kapitoly zaměřené na teoretický rámec, metodologii a analytickou část. V závěrečné kapitole je diskuse nad výsledky autorčiny analýzy.

4) *Věcné správnosti a přesvědčivosti argumentace;*

Východiskem práce je, že se situace od doby socialismu změnila a že celková situace samoživitelů se od roku 1989 v ČR spíše zhoršuje. Z hlediska věcné správnosti oceňuji dobře napsaný úvod, široké pole zdrojů, detailně zpracovanou analýzu vývoje legislativních nástrojů. Argumentačně přesvědčivá je kapitola osm s diskusí zjištění.

Pokud bych měla vytknout drobný nedostatek, musím uvést, že nejsem pevně přesvědčena, zda ve vývoji nedošlo pouze ke snížení počtu právních úprav řešící situaci samoživitelů, například i vzhledem k zastarávání některých dokumentů, a nahrazení řešení situace samoživitelů obecnými úpravami zaměřujícími se na osoby v hmotné nouzi apod. Ačkoliv jsem si vědoma náročnosti práce, kterou autorka odvedla, doporučila bych doplnit práci a výstupy o diskusí s experty, kteří by mohli správnost výstupů ověřit. Rovněž by bylo zajímavé podívat se na socioekonomickou situaci rodin samoživitelů apod.

5) *Propracování a aplikaci teoretických východisek a přístupů;*

Autorka použila teorii sociální konstrukce cílových skupin, prostřednictvím které se dívala na stenoáznamy z Parlamentu. Rovněž použila teorii path dependency, díky které mohla vysvětlit vývoj veřejné politiky vzhledem k samoživitelkám a legislativě v této oblasti. Teorie depolitizace, kterou autorka používá k vysvětlení, proč je problematika samoživitelství věnována menší pozornost. **Teoretické rámce jsou aplikovány na daný problém a je prostřednictvím nich nalézána odpověď na autorčiny otázky. Velmi oceňuji propojení s myšlenkou institucionální rezistence sociálního státu.**

6) *Metodologického přístupu a aplikace jednotlivých metod;*

Anna Jeřábková pracuje s analýzou zákonů a vyhlášek, které detailně rozebírá a dívá se na to, jaké zákony se vztahovaly k rodinám samoživitelů, kdy platily, zda byly nahrazeny novou úpravou a jakou podporu nabízely. Za použití teorie sociální konstrukce cílových skupin analyzovala stenoáznamy z Parlamentu, kde se dívala na vnímání a hodnotové zařazení samoživitelských rodin při projednávání legislativních návrhů. **Analýzy považuj za velmi důkladné, jejichž výstupy byly doplněny grafickým znázorněním zvýrazňující autorčiny výstupy.**

7) *Využití literatury a dat;*

Autorka ve své práci používá bohaté spektrum literatury a dat, které se pojí s tématem dané diplomové práce. Jedná se o české i zahraniční autory a zdroje dat.

8) *Stylistiky a formálního zpracování (citace, grafická úprava atd.).*

Anna Jeřábková ve své práci poskytuje přehledné členění práce do logických celků. Diplomová práce odkazy na autory a studie. Práce je na několika místech doplněna grafy, schémata a tabulkami, které názorně zobrazují data a dokumenty.

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „výborně“.**

Datum: 8.6.2017

Podpis: